TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Chuyên gia đề xuất mô hình sàn giao dịch vàng phù hợp cho Việt Nam

17:05 18/11/2025

Trong bối cảnh thị trường vàng nhiều biến động, việc thành lập sàn giao dịch vàng được đánh giá là cần thiết và phù hợp với yêu cầu quản lý của Nhà nước. Tuy nhiên, mô hình sàn nên được thiết kế ra sao để hiệu quả và minh bạch vẫn là vấn đề thu hút sự quan tâm của giới chuyên gia.

Tại Tọa đàm *"Sàn giao dịch vàng: Minh bạch thị trường và ổn định kinh tế vĩ mô"* do Báo Tiền Phong tổ chức ngày 18/11, PGS.TS Ngô Trí Long nhấn mạnh: vấn đề hiện nay không còn là *"có lập sàn hay không"* mà là xây dựng mô hình như thế nào, lộ trình triển khai ra sao và cơ chế quản trị – giám sát phải đủ chặt chẽ. Theo ông, nếu được thiết kế tốt, sàn vàng sẽ giúp Nhà nước kiểm soát thị trường vốn tồn tại nhiều bất cập như đầu cơ, thiếu minh bạch và chênh lệch giá quá lớn thời gian qua.

Trước đó, Ngân hàng Nhà nước đã đưa ra ba phương án mô hình gồm: thành lập sàn giao dịch vàng quốc gia; cho phép giao dịch vàng trên Sở Giao dịch hàng hóa; hoặc xây dựng sàn giao dịch vàng trong trung tâm tài chính quốc tế tại Việt Nam. Các phương án đều hướng tới mục tiêu hình thành trung tâm giao dịch vàng hiện đại, đồng bộ về công nghệ, lưu trữ và thanh toán; đồng thời khai thác hiệu quả nguồn vàng trong dân. Giai đoạn thí điểm dự kiến chia ba bước và giai đoạn đầu sàn chưa liên thông quốc tế để hạn chế rủi ro.

Ảnh minh hoạ

TS Cấn Văn Lực – chuyên gia Kinh tế trưởng BIDV – đề xuất đưa vàng vào danh mục hàng hóa giao dịch trên Sở Giao dịch hàng hóa, bởi hệ thống vận hành đã ổn định và chỉ cần bổ sung mặt hàng. Trong khi đó, ông Nguyễn Thế Hùng – Phó Chủ tịch Hiệp hội Kinh doanh vàng Việt Nam – cho rằng sàn giao dịch vàng phải đáp ứng ba mục tiêu: hiện đại hóa hoạt động mua bán; phục vụ quản lý nhà nước dựa trên dữ liệu minh bạch; và tạo nền tảng phát triển các sản phẩm tài chính liên quan đến vàng.

Theo nhóm chuyên gia, quá trình triển khai có thể chia thành ba giai đoạn: giai đoạn 1 vận hành sàn phục vụ sản xuất và phân phối; giai đoạn 2 mở rộng cho doanh nghiệp có nhu cầu thực; và giai đoạn 3 phát triển các sản phẩm tài chính phái sinh liên quan đến vàng khi hành lang pháp lý và dữ liệu đã hoàn thiện.

Ở góc nhìn khác, ông Nguyễn Minh Tuấn – CEO AFA Capital – cho rằng Việt Nam nên hướng tới xây dựng Sở Giao dịch vàng vật chất quốc gia theo mô hình hoàn toàn mới, dựa trên giao dịch thật, có lô chuẩn, cơ chế giao – nhận rõ ràng và tiêu chuẩn quốc gia. Việt Nam có thể tham khảo mô hình của Sở Giao dịch vàng Thượng Hải và Hiệp hội Thị trường vàng thỏi London (LBMA).

Ông Tuấn cũng nhấn mạnh sự cần thiết phải phân tách rõ ràng giữa vàng CFD – công cụ đầu cơ không gắn với vàng thật – và vàng vật chất, trong đó vàng vật chất tiếp tục được chia thành vàng nguyên liệu, vàng miếng và vàng trang sức. Lộ trình phù hợp là bắt đầu từ vàng nguyên liệu để bảo đảm nguồn cung cho sản xuất, sau đó mới phát triển giao dịch vàng miếng – loại tài sản đầu tư phổ

biến nhất với người dân. Theo mô hình LBMA, nhà đầu tư cá nhân không trực tiếp giao dịch trên sàn mà chỉ các tổ chức đủ điều kiện mới được cân đối trạng thái qua hệ thống.

Những gợi ý này được kỳ vọng sẽ góp phần định hình mô hình sàn giao dịch vàng phù hợp cho Việt Nam, hướng tới thị trường minh bạch, ổn định và hạn chế các hình thức đầu cơ gây rủi ro cho nền kinh tế.

Phương Thảo *(t/h)*